

Kurzgrammatik

A Morphologie

1 Substantive

schwache Deklination:

	Mask.		Fem.	
	Sg.	Pl.	Sg.	Pl.
Rektus	घर	घर	मेज़	मेज़ें
Obliquus	घर	घरों	मेज़	मेज़ों
Vokativ	घर	घरो	मेज़	मेज़ो

starke Deklination:

	Mask.		Fem.	
	Sg.	Pl.	Sg.	Pl.
Rektus	कमरा	कमरे	खिड़की	खिड़कियाँ
Obliquus	कमरे	कमरों	खिड़की	खिड़कियों
Vokativ	कमरे	कमरो	खिड़की	खिड़कियो

2 Adjektive

schwache Deklination:

	Mask.		Fem.	
	Sg.	Pl.	Sg.	Pl.
Rektus	ठीक	ठीक	ठीक	ठीक
Obliquus	ठीक	ठीक	ठीक	ठीक
Vokativ	ठीक	ठीक	ठीक	ठीक

starke Deklination:

	Mask.		Fem.	
	Sg.	Pl.	Sg.	Pl.
Rektus	अच्छा	अच्छे	अच्छी	अच्छी
Obliquus	अच्छे	अच्छे	अच्छी	अच्छी
Vokativ	अच्छे	अच्छे	अच्छी	अच्छी

3 Pronomen

3.1 Das deiktische System

Auffassungsform	Kategorie	interrogativ	proximal	distal	relativ
substantivisch / adjektivisch	Entität	कौन, क्या wer, was?	यह dies	वह jenes	जो ..., welches
substantivisch / adjektivisch / adverbiell	Qualität	कैसा welches?	ऐसा solches	वैसा solches	जैसा ..., wie
	Quantität	कितना wieviel?	इतना so viel	उतना so viel	जितना ..., wie
adverbiell	Ort (statisch)	कहाँ wo?	यहाँ hier	वहाँ dort	जहाँ ..., wo
	Ort (dynamisch)	किधर wo?	इधर hier	उधर dort	जिधर ..., wo
	Zeit	कब wann?	अब jetzt	तब dann	जब ..., wenn / als
	Aussage	क्यों warum?	यों so	त्यों so	ज्यों ..., wie

3.2 Pronominaldeklination

Personalpronomen:

	1. Person		2. Person	
	Sg.	Pl.	Sg.	Pl.
Rektus	मैं	हम	तू	तुम
Obliquus	मुझ	हम	तुझ	तुम
Dativ	मुझे	हमें	तुझे	तुम्हें
Ergativ	मैंने	हमने	तूने	तुमने
Genitiv	मेरा	हमारा	तेरा	तुम्हारा

3. Person:

nah		fern	
Sg.	Pl.	Sg.	Pl.
यह	ये	वह	वे
इस	इन	उस	उन
इसे	इन्हें	उसे	उन्हें
इसने	इन्होंने	उसने	उन्होंने
इसका	इनका	उसका	उनका

3.3 Interrogativ-, Relativ- und Indefinitpronomen

interrogativ: relativ:

	interrogativ:		relativ:	
	Sg.	Pl.	Sg.	Pl.
Rektus	कौन, क्या	कौन, क्या	जो	जो
Obliquus	किस	किन	जिस	जिन
Dativ	किसे	किन्हें	जिसे	जिन्हें
Ergativ	किसने	किन्होंने	जिसने	जिन्होंने
Genitiv	किसका	किनका	जिसका	जिनका

indefinit:

Entität		Ort	Zeit
Sg.	Pl.		
कोई	कई	कहीं irgendwo	कभी irgend- wann
jemand	einige		
कुछ etwas			
किसी (obl.)	किन्हीं (obl.)		

4 Numeralien

4.1 Kardinalzahlen

1 – १	एक	इक्-, इक-, इक्य्-, ग्य्-	10 – १०	दस	-दह, -लह, -रह, -आरह
2 – २	दो	ब्-, ब-, बा-, बय्-	20 – २०	बीस	-बीस, -ईस, -आईस
3 – ३	तीन	तैं-, ते-, ति-, तिर्-, तिर-	30 – ३०	तीस	-तीस, -तीस
4 – ४	चार	चौ-, चव-, चौं-, चौर-	40 – ४०	चालीस	-तालीस, -आलीस
5 – ५	पाँच	पंद्-, पच्-, पच-, पैं-,	50 – ५०	पचास	-पन, -वन, -आवन, -चास
6 – ६	छह	सो-, छब्-, छप्-, छत्-, छ-, छि-, छिय्-	60 – ६०	साठ	-सठ, -आसठ
7 – ७	सात	सत्-, सत-, सर-, सैं-	70 – ७०	सत्तर	-हत्तर
8 – ८	आठ	अठ-, अट्ट-, अड़-	80 – ८०	अस्सी	-आसी
9 – ९	नौ	नव्-, निन्य्-	90 – ९०	नब्बे	-आनवे
- 1	उन	उन्-, उन-			

उन-	-	उन्नीस	उन-तीस	उनतालीस	उनचास	उनसठ	उनहत्तर	उनासी	-
	-दस	-बीस	-तीस	-चालीस	-पचास	-साठ	-सत्तर	-अस्सी	-सब्बे
एक-	ग्यारह	इक्कीस	इक्तीस	इक्तालीस	इक्यावन	इकसठ	इकहत्तर	इक्यासी	इक्यानवे
दो-	बारह	बाईस	बत्तीस	बयालीस	बावन	बासठ	बहत्तर	बयासी	बानवे
तीन-	तेरह	तेईस	तैंतीस	तैंतालीस	तिरपन	तिरसठ	तिहत्तर	तिरासी	तिरानवे
चार-	चौदह	चौबीस	चौतीस	चवालीस	चौवन	चैंसठ	चौहत्तर	चौरासी	चौरानवे
पाँच-	पंद्रह	पच्चीस	पैंतीस	पैंतालीस	पचपन	पैंसठ	पचहत्तर	पचासी	पचानवे
छह-	सोलह	छब्बीस	छत्तीस	छियालीस	छप्पन	छियासठ	छिहत्तर	छियासी	छियानवे
सात-	सत्रह	सत्ताईस	सैंतीस	सैंतालीस	सत्तावन	सरसठ	सतहत्तर	सत्तासी	सत्तानवे
आठ-	अठारह	अट्टाईस	अड़तीस	अड़तालीस	अट्टावन	अड़सठ	अठहत्तर	अट्टासी	अट्टानवे
नौ-				-				नवासी	निन्यानवे

0	शून्य	1,5	डेढ़	2,5	ढाई		
100	सौ	1000	हज़ार	100 000	लाख	10 Mio.	करोड़

4.2 Aggretatzahlen

तीनों 'alle drei', चारों 'alle vier' usw., aber: दो > दोनों, सौ > सैकड़ों

4.3 Ordinalzahlen

1. पहला	2. दूसरा	3. तीसरा	4. चौथा	5. पाँचवाँ	6. छठाँ
7. सातवाँ	8. आठवाँ	9. नवाँ	10. दसवाँ	11. ग्यारहवाँ	...

5 Verben

5.1 Das Existenzverb

	EI – Gegenwart ist		EII – Vergangenheit war				EIII – Zukunft soll sein
	Sg.	Pl.	Mask.		Fem.		
			Sg.	Pl.	Sg.	Pl.	
1. Pers.	हूँ	हैं	था	थे	थी	थीं	चाहिए
2. Pers.	हो	हो					
3. Pers.	हो	हो					

5.2 Imperativ

	Gegenwart	Zukunft
I	देख	देखना
II	देखो	
III	देखिए	देखिएगा

Anmerkung: Honorifikationsstufen – I = तू, II = तुम, III = आप

5.3 Die Grundformen des Verbs

finit	Aorist	देखे	könnte sehen
adverbiell	Absolutiv	देख(कर)	gesehen habend / sehend
adjektivisch	PI	देखता	sehend(er)
	PII	देखा	gesehen(es)
	PIII	देखना	zu sehend(es)
substantivisch	Infinitiv	देखना	das Sehen

5.4 Verben mit kontrahierten oder unregelmäßigen Formen

	Imperativ	Aorist	PII	
जाना	जाइए	जाऊँ (जाए usw.)	गया (गए, गई)	gehen
होना	होइए	होऊँ (हो, हो, हों, होओ, हों)	हुआ (हुए, हुई)	werden
करना	कीजिए	करूँ (करे usw.)	किया (किए, की)	machen
लेना	लीजिए	लूँ (ले usw.)	लिया (लिए, ली)	nehmen
देना	दीजिए	दूँ (दे usw.)	दिया (दिए, दी)	geben
पीना	पीजिए	पिऊँ (पिए usw.)	पिया (पिए, पी)	trinken

6 Partikel

6.1 Quantifikationspartikel

Pluralität	लोग	(mehrere, viele, alle)	Totalität	भर	ganz
-------------------	-----	------------------------	------------------	----	------

6.2 Relationspartikel (Postpositionen)

Allativ	को	(hin) zu	Lokativ I	में	in
Ablativ	से	(weg) von / mit	Lokativ II	पर	auf
Ergativ	ने	(gemacht) von	Lokativ III	तक	bis zu

6.3 Präzisionspartikel (Postpositionen für zusammengesetzte Adjektive)

Genitiv I	का	(ausschließlich) von	Äquativ I	जैसा	(genauso beschaffen) wie
Genitiv II	वाला	(u.a.) mit	Äquativ II	जितना	(genauso viel / groß) wie

6.4 Kontrastpartikel

exklusiv	ही	nur (ausschließlich)	modal I	तो	ja (bekannterweise)
inklusiv	भी	auch (einschließlich)	modal II	तक	sogar (unerwarteterweise)

B Syntax

7 Nominalkonstruktionen (NK)

Satzposition	Konstruktion	<i>Singular</i>	<i>Plural</i>	Übersetzung
Vordergrund	Rektus	कमरा	कमरे	Zimmer – Zimmer
Hintergrund	(reiner) Obliquus	कमरे	कमरों	zu / mit ...
	Allativ	कमरे को	कमरों को	(hin) zu ...
	Ablativ	कमरे से	कमरों से	(weg) von ...
	Ergativ	कमरे ने	कमरों ने	(gemacht) von ...
	Lokativ I	कमरे में	कमरों में	in ...
	Lokativ II	कमरे पर	कमरों पर	auf ...
	Lokativ III	कमरे तक	कमरों तक	bis zu ...
	weitere adverbiale Konstruktionen	कमरे के पास कमरे के साथ ...	कमरों के पास कमरों के साथ ...	bei ... mit ... ...
Vertiefung	Genitiv I	कमरे का	कमरों का	von ...
	Genitiv II	कमरे वाला	कमरों वाला	mit ...
	Äquativ I	कमरे जैसा	कमरों जैसा	wie ...
	Äquativ II	कमरे जितना	कमरों जितना	wie ...

8 Verbalkonstruktionen (VK)

Zeit	Konstruktion	<i>neutral</i>	<i>intensiviert</i>	Übersetzung
Gegenwart	EI	है		existiert
	Progressiv	देख रहा है		sieht (gerade)
	Präsens	देखता है	देख लेता है	sieht (stets)
	Zustandsperfekt	बैठा है	बैठा हुआ है	sitzt
Verg.	EII	था		existierte
	Präteritum	देखा	देख लिया	sah
Zukunft	EIII	चाहिए		soll existieren
	Imperativ	देख !	देख ले !	siehe!
	Gerundiv-Konstr.	देखना है	देख लेना है	muss sehen
	Futur	देखेगा	देख लेगा	wird sehen

9 Prädikatsanalyse

Basisform	Konstruktion	Komponenten – Syntax	
Absolutiv	Progressiv	देख रहा है	{LEX/Abs.} + {GR/रहना im PII} + {GR/EI} – ag.
Aorist	Futur	देखेगा	{LEX/Aorist} + {GR/B.} – ag.
PI	Präsens	देखता है	{LEX/PI} + {GR/EI} – ag.
PII	Präteritum	देखा	{LEX/PII} – ag. / erg.
	Zustandsperfekt	बैठा है	{LEX/PII} + {GR/EI} – ag.
PIII	Gerundiv-Konstr.	देखना है	{LEX/PIII} + {GR/EI} – aff.

Anmerkungen:

- (a) LEX = Hauptverb, GR = Hilfsverb; B. = Bestimmtheitszeichen
- (b) ag. = agentivische, erg. = ergativische, aff. = affektivische Satzperspektive
- (c) Zustandsperfekt: Diese Konstruktion wird nur bei Verben mit resultativer Aktionsart gebildet.

10 Satzanalyse

10.1 Die festen Satzglieder

0	Prädikat	<i>Was geschieht?</i> – VK
1	Subjekt	<i>Wer oder was tut / ist [= VK]?</i> – NK im Rektus, spiegelt sich in der VK
2.a	Objekt	<i>[SUBJEKT] tut [= VK] was?</i> – NK im Rektus
2.b	Subjektsprädikativ	<i>[SUBJEKT] ist was?</i> – NK im Rektus
3.a	(festes) Adverbial	<i>Wohin? wem? mit wem? von wem?</i> – NK im Obliquus / + को / से / ने
3.b	(festes) Prädikativ	<i>Als was?</i> – NK im Rektus

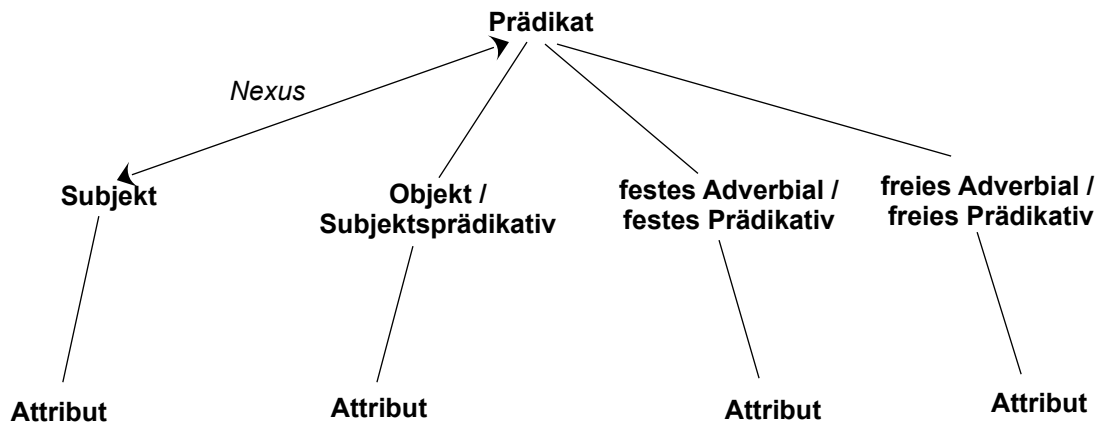
10.2 Die freien Satzglieder

4.a	(freies) Adverbial	<i>Wo? wann? wie? unter welchen Umständen?</i> <i>In / aus / auf / bei / usw. was?</i> – NK im Obl. / NK im Obl. + PP
4.b	(freies) Prädikativ	<i>Als was?</i> – NK, spiegelt das Bezugswort

10.3 Präzisierung von Satzgliedern

x.1	Attribut	<i>Welches?</i> – Pronomen <i>Wie viele?</i> – Numeral <i>Was für ein?</i> – Adjektiv <i>Wessen?</i> – Genitivkonstruktion
x.2	Apposition	<i>D.h. wer oder was?</i> – NK, spiegelt das Bezugswort

10.4 Satzbaum (Dependenzdiagramm) des einfachen Satzes

10.5 Satztypen (im Hinblick auf die dem Prädikat nahestehenden Satzglieder)

1	Existenz--Satz	{ <u>मैं</u> } हूँ।	{Subjekt}
2	Kopula-Satz	{ <u>मैं</u> } { <u>ऐसा</u> } हूँ।	{Subjekt} = {Subjektspräd.}
3	intransitiver Satz	{ <u>मैं</u> } आ रहा हूँ।	{Subjekt}
4	transitiver Satz	{ <u>मैं</u> } { <u>ऐसा</u> } कर रहा हूँ।	{Subjekt} > {Objekt}

10.6 Semantische Satzperspektiven (im Hinblick auf das semantische Subjekt)

1	agentivisch	<u>मैं</u> ऐसा कर रहा हूँ।	<i>ich</i>
2	ergativisch	<u>मैंने</u> ऐसा किया।	<i>durch mich</i>
3	affektivisch	<u>मुझे</u> (मुझको) ऐसा करना है।	<i>mir / zu mir</i>
4	eventivisch	<u>मुझसे</u> ऐसा नहीं किया जाता।	<i>aus mir</i>
5	lokativisch	<u>मुझमें</u> ऐसा करने की क्षमता है।	<i>in mir</i>
6	possessivisch	<u>मेरा</u> ऐसा करने का इरादा है।	<i>als das meinige</i>

10.7 Intensivierung (neutral > intensiviert)

1	Verbalintensivierung	a) prozessuell – बैठना > बैठ जाना, देखना > देख लेना, दिखाना > दिखा देना b) statisch – बैठा होना > बैठा हुआ होना
2	Patiensintensivierung	मेज़ > मेज़ को